

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนาารูปแบบการบริหารสถานศึกษาโดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนตากพิทยาคม ใช้กระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research & Development) มีการกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัยดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1) ประชากร ได้แก่ รองผู้อำนวยการสถานศึกษา ครู นักเรียน และคณะกรรมการภาคีเครือข่ายโรงเรียนตากพิทยาคม ปีการศึกษา 2559 จำนวน 2,843 คน แบ่งเป็น รองผู้อำนวยการสถานศึกษา 4 คน ได้แก่ รองผู้อำนวยการกลุ่มงานบริหารวิชาการ รองผู้อำนวยการกลุ่มงานบริหารงบประมาณ รองผู้อำนวยการกลุ่มงานบริหารบุคคล และ รองผู้อำนวยการกลุ่มงานบริหารทั่วไป ครู 132 คนที่ปฏิบัติหน้าที่ในด้านการสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 นักเรียน 2,605 คนซึ่งเป็นนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 และ คณะกรรมการภาคีเครือข่ายโรงเรียนตากพิทยาคม จำนวน 102 คน ได้แก่ ประกอบด้วย คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนตากพิทยาคม คณะกรรมการสมาคมศิษย์เก่าโรงเรียนตากพิทยาคม คณะกรรมการสมาคมผู้ปกครองและครูโรงเรียนตากพิทยาคม และคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนตากพิทยาคม

2.2) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ รองผู้อำนวยการสถานศึกษา ครู นักเรียน คณะกรรมการภาคีเครือข่ายโรงเรียนตากพิทยาคม ปีการศึกษา 2559 รวมจำนวนทั้งสิ้น 527 คน ประกอบด้วย

2.2.1 คณะผู้บริหาร ใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling) จำนวน 4 คน ประกอบด้วย รองผู้อำนวยการสถานศึกษา 4 คน ได้แก่ รองผู้อำนวยการกลุ่มงานบริหารวิชาการ รองผู้อำนวยการกลุ่มงานบริหารงบประมาณ รองผู้อำนวยการกลุ่มงานบริหารบุคคล และรองผู้อำนวยการกลุ่มงานบริหารทั่วไป

2.2.2 ครู ใช้วิธีการกำหนดตามตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) จากนั้นทำการสุ่มอย่างง่าย จำนวน 103 คน

2.2.3 นักเรียนโรงเรียนตากพิทยาคม ใช้วิธีการกำหนดตามตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) จากนั้นสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้ระดับชั้นของนักเรียนเป็นชั้นแล้วทำการสุ่มอย่างง่าย จำนวน 336 คน ประกอบด้วยนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ระดับชั้นละ 56 คน

2.2.4 คณะกรรมการภาคีเครือข่ายโรงเรียนตากพิทยาคม ใช้วิธีการกำหนดตามตาราง เครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) จากนั้นสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้ประเภทของคณะกรรมการภาคีเครือข่ายเป็นชั้น แล้วทำการสุ่มอย่างง่าย จำนวน 84 คน ประกอบด้วย คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนตากพิทยาคม จำนวน 12 คน คณะกรรมการสมาคมศิษย์เก่าโรงเรียนตากพิทยาคม จำนวน 50 คน คณะกรรมการสมาคมผู้ปกครองและครูโรงเรียนตากพิทยาคม จำนวน 12 คน และคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนตากพิทยาคม ระดับโรงเรียน จำนวน 10 คน

ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย

ในการดำเนินงานวิจัยดังกล่าว มีวิธีดำเนินการวิจัยจำนวนทั้งสิ้น 4 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษา

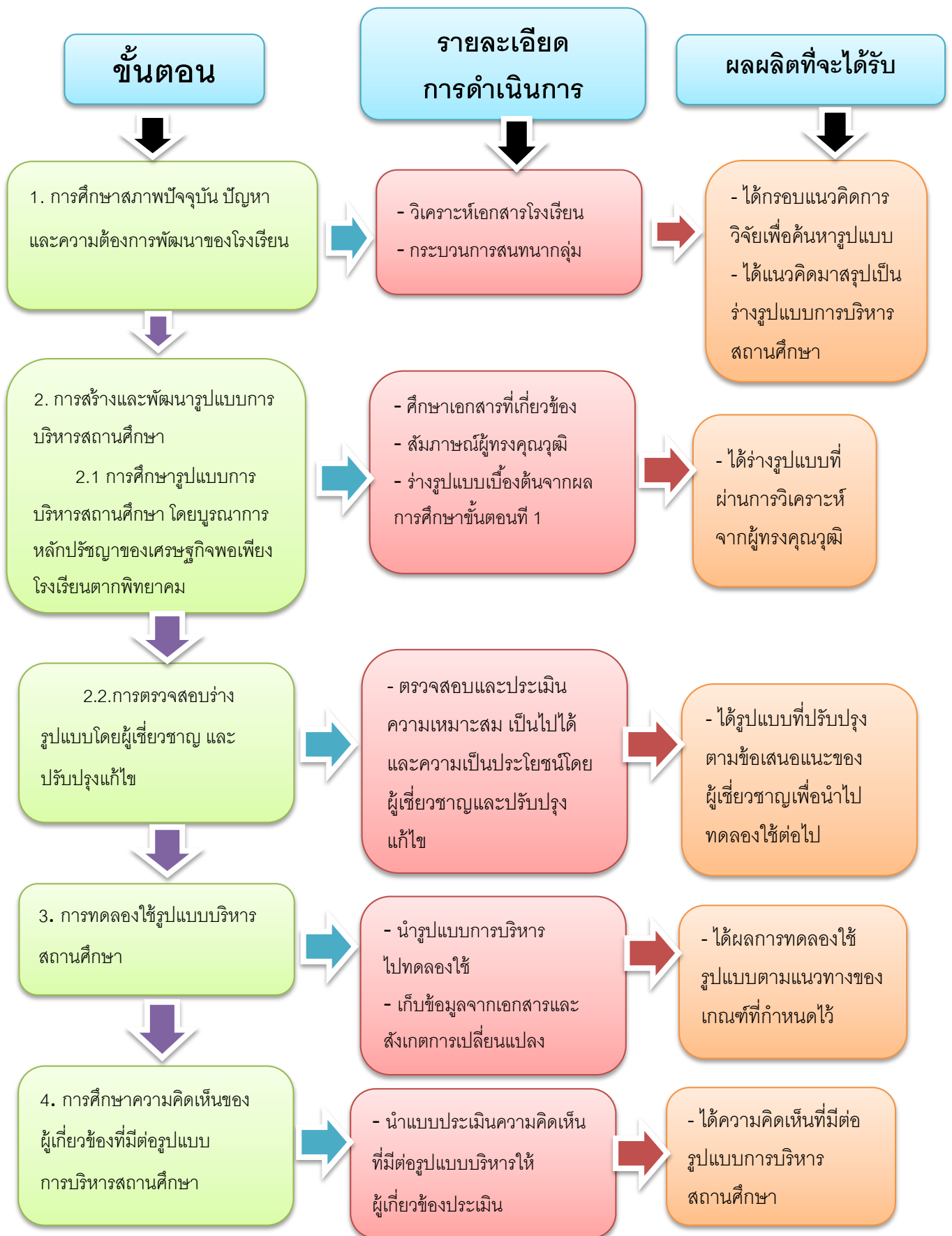
ตอนที่ 2 สร้างและตรวจสอบรูปแบบการบริหารสถานศึกษาโดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตอนที่ 3 ศึกษาผลการใช้รูปแบบการบริหารการศึกษาที่สร้างและพัฒนาขึ้น

ตอนที่ 4 ศึกษาความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีต่อรูปแบบการบริหารสถานศึกษา
โดยในแต่ละตอนนั้น มีรายละเอียดกระบวนการการวิจัย ประกอบด้วย

1. ขั้นตอนการวิจัย
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

สามารถสรุปเป็นแผนผังแสดงขั้นตอนการดำเนินงานวิจัยได้ ดังภาพที่ 5 แผนผังการดำเนินงานวิจัย

ภาพที่ 5 แผนผังการดำเนินงานวิจัย

ตอนที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการพัฒนารูปแบบการบริหาร

สถานศึกษา

1. ขั้นตอนการวิจัย

การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษา โรงเรียนตากพิทยาคม มีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

1.) ศึกษาทฤษฎีการบริหารการศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาวิเคราะห์เป็นกรอบแนวคิดเบื้องต้นในการวิจัยและพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษา

2.) สภาพปัจจุบัน ปัญหา ความต้องการพัฒนาสถานศึกษา โดยใช้กระบวนการสนทนา กลุ่มเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ในระดับสถานศึกษา จำนวน 17 คน ประกอบด้วย

2.1) รองผู้บริหารสถานศึกษา ใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 4 คน ประกอบด้วย รองผู้อำนวยการสถานศึกษา 4 คน ได้แก่ รองผู้อำนวยการกลุ่มงานบริหารวิชาการ รองผู้อำนวยการกลุ่มงานบริหารงบประมาณ รองผู้อำนวยการกลุ่มงานบริหารบุคคล และรองผู้อำนวยการกลุ่มงานบริหารทั่วไป

2.2) ครู ใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 9 คน ประกอบด้วย หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ ๆ ละ 1 คน คือ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี กลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา และกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ และหัวหน้างานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จำนวน 1 คน

2.3) คณะกรรมการภาคีเครือข่ายโรงเรียนตากพิทยาคม ใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 4 คน ประกอบด้วย ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนตากพิทยาคม ประธานสมาคมศิษย์เก่าโรงเรียนตากพิทยาคม ประธานสมาคมผู้ปกครองและครูโรงเรียนตากพิทยาคม และประธานคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองโรงเรียนตากพิทยาคม

3.) รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล สรุปสภาพปัจจุบันและจัดลำดับปัญหาการบริหารสถานศึกษา เพื่อออกแบบการบริหารเพื่อพัฒนาสถานศึกษาสู่ความสำเร็จและกำหนดปฏิทินการดำเนินงาน

2. เครื่องมือที่ใช้ในวิจัยและขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย ได้แก่ แนวคำถามในการสนทนากลุ่ม โดยมีประเด็นคำถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและปัญหาในการบริหารสถานศึกษา ความต้องการและข้อเสนอแนะแนวทางในการบริหารจัดการสถานศึกษา

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

1) ศึกษา ค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการบริหารสถานศึกษา แนวทางและนโยบายการบริหารสถานศึกษา สภาพการบริหารสถานศึกษา เพื่อกำหนดประเด็นประเด็นสัมภาษณ์/แนวคำถามการสนทนากลุ่ม

2) ศึกษาวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดในการวิจัย รวมทั้งกำหนดนิยามและขอบเขตของตัวแปรที่ศึกษา

3) กำหนดโครงสร้างของแนวคำถามในการสนทนากลุ่ม ประกอบด้วย คำถามเกี่ยวกับสภาพปัญหาในการบริหารการศึกษา ความต้องการและข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารสถานศึกษา

4) ร่างแนวคำถามในการสนทนากลุ่มตามโครงสร้างของแนวคำถามที่กำหนดไว้ กำหนดประเด็นคำถามให้สอดคล้องกับนิยามตัวแปรที่ต้องการศึกษา และแนวคำถามด้านความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในการนำไปใช้จริง และความครอบคลุมของคำถามพร้อมทั้งปรับปรุงแนวคำถามให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

5) นำแนวคำถามสำหรับการสนทนากลุ่มฉบับที่สร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน (แสดงดังภาคผนวก ก) พิจารณาตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ โดยการวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of item Objective Congruence : IOC) เพื่อให้ความคิดเห็น โดยมีเกณฑ์ดังนี้

+ 1 แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นวัดได้ตรงกับจุดประสงค์ที่ใช้ในการศึกษา

0 ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นวัดได้ตรงกับวัตถุประสงค์ที่ใช้ในการศึกษา

- 1 แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นวัดได้ไม่ตรงกับวัตถุประสงค์ที่ใช้ในการศึกษา

จากนั้นทำการรวบรวมความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิแต่ละท่านในแต่ละข้อ แล้วทำการคำนวณหาค่า IOC (รายละเอียดแสดงดังภาคผนวก ข) โดยข้อคำถามใดที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ .50 จะทำการคัดเลือกเป็นแนวคำถามในการสนทนากลุ่ม

6) ทำการรวบรวมแนวคำถามสำหรับการสนทนากลุ่มฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการวิจัย โดยมีแนวคำถามสำหรับการสนทนากลุ่มทั้งสิ้น 11 ข้อ มีค่า IOC เท่ากับ 1.0 ทุกข้อคำถาม

3.การเก็บรวบรวมข้อมูล

คณะผู้วิจัยได้จัดการสนทนากลุ่ม คณะผู้บริหาร คณะครู และคณะกรรมการภาคีเครือข่ายโรงเรียนตากพิทยาคม เพื่อเก็บข้อมูล โดยมีขั้นตอนดังนี้

1) เตรียมการนัดหมายผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม ในเรื่องวัน เวลาและสถานที่ ตลอดจนชี้แจงถึงเป้าหมาย วัตถุประสงค์ ประโยชน์ที่ทุกฝ่ายจะได้รับจากการสนทนากลุ่ม พร้อมทั้งชี้แจงแนวทางการสนทนากลุ่ม

2) เตรียมบุคลากรและวัสดุอุปกรณ์ประกอบการเก็บรวบรวมข้อมูลให้พร้อม ได้แก่ การเตรียมบุคลากรในการสนทนากลุ่ม ได้แก่ ผู้ดำเนินการสนทนากลุ่ม ผู้จัดบันทึกการสนทนากลุ่ม การเตรียมเครื่องบันทึกเสียง กระดาษ ปากกา

3) ประชุมเตรียมความพร้อม ชี้แจงวัตถุประสงค์ และแนวทางการดำเนินการแก่ผู้ร่วมเก็บข้อมูลก่อนเริ่มทำการเก็บข้อมูลจริง

4) ดำเนินการสนทนากลุ่มตามแนวคำถามที่กำหนด โดยได้ทำการเก็บข้อมูลในวันที่ 25 เมษายน 2559 เวลา 08:30 – 17:00 น. ณ ห้องประชุมกาญจนาภิเษก 2 โรงเรียนตากพิทยาคม

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มนั้น ผู้วิจัยได้ใช้วิเคราะห์เชิงเนื้อหา (content analysis) ในการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ โดยดำเนินการดังนี้

1) ถอดเทปการสนทนากลุ่มและจัดพิมพ์ในรูปเอกสาร

2) คณะผู้วิจัยอ่านข้อมูล ตีความหมายและจัดระบบข้อมูล

3) พิมพ์รายละเอียดของข้อมูล เรียบเรียง และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

ตอนที่ 2 สร้างและตรวจสอบคุณภาพรูปแบบการบริหารสถานศึกษาโดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

จากการรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล สรุปสภาพปัจจุบันและจัดลำดับปัญหาการบริหารสถานศึกษาในตอนต้นที่ 1 คณะผู้วิจัยได้นำข้อมูลดังกล่าวมาเป็นฐานในการสร้างและพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาโดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นกรอบแนวคิดในการออกแบบรูปแบบการบริหาร ซึ่งรายละเอียดดังนี้

1. ขั้นตอนการดำเนินงาน

1) นำแนวคิดทฤษฎี หลักการ ความคิดหลักของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จากเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และการสนทนากลุ่มในตอนต้น มาใช้เป็นข้อมูลในการจัดทำรูปแบบบริหารเบื้องต้น จากนั้นนำรูปแบบบริหารเบื้องต้นดังกล่าวเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนทั้งสิ้น 9 คน เพื่อให้ข้อเสนอแนะ โดยวิธีการสัมภาษณ์ ประกอบด้วย

- กลุ่มที่ 1 นักวิชาการหรืออาจารย์มหาวิทยาลัยที่มีผลงานเกี่ยวกับการบริหารและการจัดการศึกษา ได้แก่ งานวิจัย บทความ ตำรา การเป็นวิทยากรหรือมีความรับผิดชอบเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา จำนวน 3 คน ประกอบด้วย

1. รศ.ดร.วิทยา จันทร์ศิลา ตำแหน่ง อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารและพัฒนการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

2. รศ.ดร.สมบัติ พันธวิศิษฐ์ ตำแหน่ง อาจารย์ประจำสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

3. ผศ.ดร.นักรบ ระวังการณ์ ตำแหน่ง อาจารย์ประจำคณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

- กลุ่มที่ 2 ผู้บริหารการศึกษาที่กำลังดูแล มีบทบาทและ/หรือมีประสบการณ์ในการส่งเสริมสนับสนุนการบริหารการศึกษา จำนวน 3 คน ประกอบด้วย

1. ดร.สุภาภรณ์ กิตติรัชดานนท์ ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ ที่ปรึกษาด้านการศึกษาพิเศษและผู้ด้อยโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2

2. ดร.อภิชัย นุชเนื่อง ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต

3. ดร.สุรเสน ทั้งทอง ตำแหน่ง ผู้อำนวยการวิทยาลัยชุมชนตาก อดีตผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

- กลุ่มที่ 3 ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่มีวุฒิการศึกษาสาขาวิชาการบริหารการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป และมีประสบการณ์การบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ ไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 3 คน

1. นายสกล ทะแก้วพันธ์ ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนบุญวาทย์วิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35

2. นายบุญเลิศ พ่วงเพชร ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 31

3. ดร.ประจวบ ขวัญมั่น อดีตผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านน้ำดิบ ปัจจุบันดำรงตำแหน่งอาจารย์ สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

2) นำข้อเสนอแนะที่ได้จากผู้ทรงคุณวุฒิมาใช้เป็นแนวทางในการจัดทำร่างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาโดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนตากพิทยาคม จากนั้นนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินร่างรูปแบบการบริหารสถานศึกษา ในด้านความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ จำนวนทั้งสิ้น 9 คน ประกอบด้วย

- ดร.สหชัย สาสวน ตำแหน่ง ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารสถานศึกษา

- ว่าที่ร้อยตรี ดร.ทวีศักดิ์ ยศดา ตำแหน่ง ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนนนทรีวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารสถานศึกษา

- ดร.นิพนธ์ ก้องเวหา ตำแหน่ง ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนมัธยมวัดบึงทองหลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารสถานศึกษา

- ดร.ธีรศักดิ์ คงเจริญ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนสุโขทัยวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารสถานศึกษา

- นายมนต์ชัย ปาณรูป ตำแหน่ง ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนอุตรดิตถ์ตรุณี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารสถานศึกษา

- ดร. สวัสดิ์ เพชรบูรณ์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนหอวัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารสถานศึกษา

- นายภูริต คันธชมภู ตำแหน่ง ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา พัฒนาการเขลางค์นคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

- นายประมุข ธนวัฒน์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า อุตรดิตถ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

- ดร. พนม จันทร์ดิษฐ์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนบ้านหนองไผ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3 ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3) รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลผลการประเมินร่างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนตากพิทยาคม จากนั้นทำการปรับปรุงแก้ไขรูปแบบตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญจนได้รูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาโดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนตากพิทยาคม ฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปทดลองใช้ต่อไป

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

ในตอนที 2 สร้างและตรวจสอบคุณภาพรูปแบบการบริหารสถานศึกษาโดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงนั้น คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยทั้งสิ้น 2 ชุด ประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (semi-structure interview) และ แบบประเมินร่างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาโดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนตากพิทยาคม ซึ่งมีขั้นตอนการสร้างเครื่องมือดังนี้

2.1 แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (semi-structure interview)

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

- 1) ศึกษา ค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการบริหารสถานศึกษา แนวทางและนโยบายการบริหารสถานศึกษา หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อกำหนดประเด็นประเด็นสัมภาษณ์
- 2) ศึกษาวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดในการวิจัย รวมทั้งกำหนดนิยามและขอบเขตของตัวแปรที่ศึกษา
- 3) กำหนดโครงสร้างของแนวคำถาม ประกอบด้วย ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่มีต่อรูปแบบการบริหารสถานศึกษาโดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กลไกการดำเนินงานของรูปแบบบริหาร และ Model การบริหาร
- 4) ร่างแนวคำถามในการสัมภาษณ์ตามโครงสร้างของแนวคำถามที่กำหนดไว้ กำหนดประเด็นคำถามให้สอดคล้องกับนิยามตัวแปรที่ต้องการศึกษา และแนวคำถามด้านความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในการนำไปใช้จริง และความครอบคลุมของคำถามพร้อมทั้งปรับปรุงแนวคำถามให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น
- 5) นำแนวคำถามสำหรับการสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน (แสดงดังภาคผนวก ก) พิจารณาตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ โดยการวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of item Objective Congruence : IOC) เพื่อให้ความคิดเห็น โดยมีเกณฑ์ดังนี้

- + 1 แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นวัดได้ตรงกับจุดประสงค์ที่ใช้ในการศึกษา
- 0 ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นวัดได้ตรงกับวัตถุประสงค์ที่ใช้ในการศึกษา
- 1 แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นวัดได้ไม่ตรงกับวัตถุประสงค์ที่ใช้ในการศึกษา

จากนั้นทำการรวบรวมความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิแต่ละท่านในแต่ละข้อ แล้วทำการคำนวณหาค่า IOC (รายละเอียดแสดงดังภาคผนวก ข) โดยข้อคำถามใดที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ .50 จะทำการคัดเลือกเป็นแนวคำถามในการสัมภาษณ์

6) ทำการรวบรวมแบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการวิจัย โดยมีคำถามสำหรับการสัมภาษณ์ทั้งสิ้น 14 ข้อ มีค่า IOC เท่ากับ 1.0

2.2 แบบประเมินร่างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาโดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนตากพิทยาคม

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

- 1) ศึกษากรอบแนวทางและเกณฑ์ในการพิจารณาร่างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาโดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนตากพิทยาคม
- 2) จัดทำร่างแนวคำถามสำหรับใช้ในการประเมินร่างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาโดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนตากพิทยาคม โดยมีเกณฑ์การประเมิน 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติและความเป็นประโยชน์
- 3) นำร่างแนวคำถามสำหรับใช้ในการประเมินร่างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาโดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนตากพิทยาคม ให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน (รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิแสดงดังภาคผนวก ก) พิจารณาตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ โดยการวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of item Objective Congruence : IOC) เพื่อให้ความคิดเห็น โดยมีเกณฑ์ดังนี้
 - + 1 แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นวัดได้ตรงกับจุดประสงค์ที่ใช้ในการศึกษา
 - 0 ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นวัดได้ตรงกับวัตถุประสงค์ที่ใช้ในการศึกษา
 - 1 แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นวัดได้ไม่ตรงกับวัตถุประสงค์ที่ใช้ในการศึกษา

จากนั้นทำการรวบรวมความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิแต่ละท่านในแต่ละข้อ แล้วทำการคำนวณหาค่า IOC (รายละเอียดแสดงดังภาคผนวก ข) โดยข้อคำถามใดที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ .50 จะทำการคัดเลือกเป็นคำถามในแบบประเมิน

4) ทำการรวบรวมแนวคำถามสำหรับแบบประเมินร่างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาโดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการวิจัย โดยมีแนวคำถามจำนวนทั้งสิ้น 17 ข้อ มีค่า IOC เท่ากับ 1.0

3. ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล

คณะผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการศึกษาเอกสาร ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อให้ข้อมูล แนวทาง รวมไปถึงการพิจารณาร่างรูปแบบการบริหารสถานศึกษา โดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนตากพิทยาคม ดังนี้

1) คณะผู้วิจัยดำเนินการประสานผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อนัดหมายวัน เวลาและสถานที่ในการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง พร้อมทั้งส่งหนังสือถึงผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อขอเข้าสัมภาษณ์และประสานเพื่อยืนยันกำหนดเวลาก่อนการเข้าสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์

2) ผู้วิจัยเข้าสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิตามวัน เวลาและสถานที่ที่นัดหมาย โดยได้ทำการนัดหมายเพื่อเก็บข้อมูลในวันที่ 1 พฤษภาคม 2559 โดยใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง เพื่อทำการรวบรวมข้อมูล

3) เมื่อทำการสร้างร่างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาโดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนตากพิทยาคมเรียบร้อยแล้ว นำร่างการบริหารดังกล่าวให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน (รายชื่อผู้เชี่ยวชาญแสดงดังภาคผนวก ก) ประเมินและวิพากษ์ร่างรูปแบบการบริหารสถานศึกษา ด้วยแบบประเมินที่สร้างขึ้น

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

1) คณะผู้วิจัยได้แบ่งข้อมูลที่ได้ออกเป็น 2 ส่วน ประกอบด้วยข้อมูลเชิงปริมาณ ซึ่งนำข้อมูลมารวบรวมและวิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยไว้ 5 ระดับ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2547: 30)

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.51-5.00	หมายถึง ระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.51-4.50	หมายถึง ระดับมาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.51-3.50	หมายถึง ระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.51-2.50	หมายถึง ระดับน้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.50	หมายถึง ระดับน้อยที่สุด

ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วนำเสนอโดยการพรรณนาวิเคราะห์

2) คณะผู้วิจัยดำเนินการปรับปรุงแก้ไขรูปแบบตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้เชี่ยวชาญจนได้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาโดยบูรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนตากพิทยาคม ฉบับสมบูรณ์ สำหรับนำไปทดลองใช้ในขั้นตอนต่อไป

ตอนที่ 3 ศึกษา ผลการใช้รูปแบบการบริหารการศึกษาที่สร้างขึ้น

1. ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย

ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยได้นำรูปแบบการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนตากพิทยาคม มาทดลองใช้ในการบริหารโรงเรียน โดยใช้แบบแผนการวิจัยเชิงทดลองแบบกลุ่มเดียววัดผลหลังการทดลอง (One Group Post-test Only) และจากการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จากเอกสารสำคัญ เพื่อถอดบทเรียนการปฏิบัติ โดยมีขั้นตอนดังนี้

1) ผู้วิจัยดำเนินการชี้แจงแก่ รองผู้บริหารสถานศึกษา คณะครู บุคลากรทางการศึกษา นักเรียนและภาคีเครือข่ายโรงเรียนตากพิทยาคม วิธีการดำเนินการตามคู่มือและวิธีการประเมินผลหลังเสร็จสิ้นการทดลอง

2) ผู้เกี่ยวข้องดำเนินการบริหารโรงเรียนตามรูปแบบการบริหารสถานศึกษาโดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนตากพิทยาคม

3) ผู้วิจัยศึกษา วิเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้องจากการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียน เช่น รายงานการประเมินตนเอง สรุปรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกของ สมศ. รายงานผลการดำเนินงานตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (OBECQA) หลักสูตรสถานศึกษา รายงานโครงการต่าง ๆ แผนการจัดการเรียนรู้ และหลักฐานอื่น ๆ ของศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการศึกษา โรงเรียนตากพิทยาคม

4) รวบรวมข้อมูลผลการทดลองใช้รูปแบบบริหารสถานศึกษาโดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนตากพิทยาคม โดยใช้เครื่องมือแบบประเมินรูปแบบการบริหารสถานศึกษากับกลุ่มตัวอย่าง รวมทั้งสิ้น 191 คน ประกอบด้วย

4.1) รองผู้บริหารสถานศึกษา รวมทั้งสิ้น 4 คน ได้แก่ รองผู้อำนวยการสถานศึกษา 4 คน คือ รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารวิชาการ รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารงบประมาณ รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารงานบุคคล และรองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารทั่วไป

4.2) ครู ใช้วิธีการกำหนดตามตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) จากนั้นทำการสุ่มอย่างง่าย จำนวน 103 คน

4.3) คณะกรรมการภาคีเครือข่ายโรงเรียนตากพิทยาคม ใช้วิธีการกำหนดตาม ตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) จากนั้นสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้ประเภทของคณะกรรมการภาคีเครือข่ายเป็นชั้น แล้วทำการสุ่มอย่าง ง่าย จำนวน 84 คน

5) วิเคราะห์เกี่ยวกับผลการบริหารสถานศึกษาโดยบูรณาการหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนตากพิทยาคม

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย เครื่องมือแบบประเมินรูปแบบการบริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย แบบ ประเมินรูปแบบการบริหารสถานศึกษา สำหรับรองผู้บริหารสถานศึกษา ครู และภาคีเครือข่าย โรงเรียนตากพิทยาคม

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

1) ศึกษาเอกสาร บทความ และ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2) จัดทำร่างแบบสอบถามตามประเด็นที่กำหนด ซึ่งเป็นแบบสอบถามที่มีความเหมาะสมเชิง เนื้อหา มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ท โดยมี เกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

5	หมายถึง	เห็นด้วยมากที่สุด
4	หมายถึง	เห็นด้วยมาก
3	หมายถึง	เห็นด้วยปานกลาง
2	หมายถึง	เห็นด้วยน้อย
1	หมายถึง	เห็นด้วยน้อยที่สุด

เกณฑ์การพิจารณา มีดังนี้

4.50-5.00	หมายถึง	เห็นด้วยอยู่ในระดับมากที่สุด
3.50-4.49	หมายถึง	เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก
2.50-3.49	หมายถึง	เห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง
1.50-2.49	หมายถึง	เห็นด้วยอยู่ในระดับน้อย
1.00-1.49	หมายถึง	เห็นด้วยอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3) นำแบบร่างตรวจสอบด้านภาษาและเนื้อหา นำมาแก้ไขปรับปรุง

4) นำแบบสอบถามความคิดเห็นฉบับร่างเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 ท่าน (รายชื่อแสดงดัง ภาคผนวก ก) เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.8 – 1.0 (รายละเอียดแสดงดังภาคผนวก ข) พิจารณาคัดข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ .50 มาใช้เป็น ข้อคำถามในการวิจัย

5) จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ (รายละเอียดแสดงดังภาคผนวก ข) ประกอบด้วย แบบประเมินรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสำหรับรองผู้บริหารสถานศึกษา ครูและภาคีเครือข่ายโรงเรียนตากพิทยาคม จำนวน 34 ข้อ

6) นำแบบสอบถามไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1) คณะผู้วิจัยทำการนัดหมายวัน เวลาและสถานที่ คณะผู้บริหาร คณะครู และภาคีเครือข่ายโรงเรียนตากพิทยาคม เพื่อเก็บข้อมูล

2) ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิเคราะห์จากเอกสารที่เกี่ยวข้องจากการบริหารสถานศึกษาโดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียน เช่น รายงานการประเมินตนเอง สรุปรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกของ สมศ. หลักสูตรสถานศึกษา รายงานโครงการต่างๆ แผนการจัดการเรียนรู้ และหลักฐานอื่นๆของศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการศึกษา โรงเรียนตากพิทยาคม

3) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูล ตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่กำหนด จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มารวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลผลการใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาโดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนตากพิทยาคม

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้แบ่งข้อมูลที่ได้ออกเป็น 2 ส่วน ประกอบด้วยข้อมูลเชิงปริมาณ ซึ่งนำข้อมูลมารวบรวมและวิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ซึ่งใช้โปรแกรมวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานจากเครื่องมือวิจัย พัฒนาโดย ปกรณ์ ประจัญบาน อาจารย์สาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยรัตนนคร พิษณุโลก และกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยไว้ 5 ระดับดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.51-5.00	หมายถึง ระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.51-4.50	หมายถึง ระดับมาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.51-3.50	หมายถึง ระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.51-2.50	หมายถึง ระดับน้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.50	หมายถึง ระดับน้อยที่สุด

ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วนำเสนอโดยการพรรณนาวิเคราะห์ และสรุป เรียบเรียงข้อมูลที่ได้จากการรวบรวม ทำการจัดระบบข้อมูล พิมพ์รายละเอียดของข้อมูล โดยพรรณนาวิเคราะห์ให้ครอบคลุมตามวัตถุประสงค์การวิจัย

4.2 สถิติที่ใช้

1) ค่าเฉลี่ย (Mean : \bar{X}) โดยใช้สูตรดังนี้ (กาญจนา วัฒย์, 2545 หน้า 106)

สูตรที่ใช้

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ \bar{X} แทนค่าเฉลี่ย

$\sum x$ แทนผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทนจำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

2) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.) โดยใช้สูตรดังนี้ (กาญจนา วัฒย์, 2545 หน้า 112)

สูตรที่ใช้

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum x^2$ แทนผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

$(\sum x)^2$ แทนผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

N แทน จำนวนในกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 4 ศึกษาความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีต่อรูปแบบการบริหารสถานศึกษา

1. ขั้นตอนการดำเนินงาน

สำหรับขั้นตอนในการศึกษาความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีต่อรูปแบบการบริหารสถานศึกษาโดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนตากพิทยาคม นั้น มีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

1) ศึกษาเอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้วนำมาประมวลเป็นแนวคิดในการสร้างชุดคำถามเพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีต่อรูปแบบการบริหารสถานศึกษาโดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2) สร้างแบบสอบถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ใช้ในงานวิจัย ประกอบด้วย

2 ส่วน

ส่วนที่ 1 สำหรับรองผู้บริหารสถานศึกษา ครูและภาคีเครือข่ายโรงเรียนตากพิทยาคม ประกอบด้วย 2 ชุด คือ ชุดที่ 1 แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อรูปแบบการบริหารสถานศึกษาโดยบูรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน 10 ข้อ ชุดที่ 2 แบบสอบถามสภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาตามรูปแบบการบริหารสถานศึกษาโดยบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนตากพิทยาคม ประกอบด้วยงานบริหารสถานศึกษาทั้งหมด 4 งาน ซึ่งบูรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 5 ด้าน

ส่วนที่ 2 สำหรับนักเรียน ประกอบด้วย 1 ชุด คือ แบบสอบถามการปฏิบัติตนตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการอยู่อย่างพอเพียง ประกอบด้วย หลักความพอประมาณ ความมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกันที่ดี เงื่อนไขความรู้และเงื่อนไขคุณธรรม จำนวน 12 ข้อ.

3) รวบรวมข้อมูลความคิดเห็นที่มีต่อการใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาโดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กับกลุ่มตัวอย่าง รวมทั้งสิ้น 191 คน ประกอบด้วย

3.1) ผู้บริหารสถานศึกษา รวมทั้งสิ้น 4 คน ได้แก่ รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารวิชาการ รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารงบประมาณ รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารงานบุคคล และรองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารทั่วไป

3.2) ครู ใช้วิธีการกำหนดตามตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) จากนั้นทำการสุ่มอย่างง่าย จำนวน 103 คน

3.3) คณะกรรมการภาคีเครือข่ายโรงเรียนตากพิทยาคม ใช้วิธีการกำหนดตามตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) จากนั้นสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้ประเภทของคณะกรรมการภาคีเครือข่ายเป็นชั้น แล้วทำการสุ่มอย่างง่าย จำนวน 84 คน

4) รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาโดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนตากพิทยาคม

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและวิธีการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาโดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ใน 4 ด้าน คือ การบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารบุคคล และการบริหารทั่วไป มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert) คือ

5	หมายถึง	การบริหารสถานศึกษาปฏิบัติ/เป็นจริงมากที่สุด
4	หมายถึง	การบริหารสถานศึกษาปฏิบัติ/เป็นจริงมาก
3	หมายถึง	การบริหารสถานศึกษาปฏิบัติ/เป็นจริงปานกลาง
2	หมายถึง	การบริหารสถานศึกษาปฏิบัติ/เป็นจริงน้อย
1	หมายถึง	การบริหารสถานศึกษาปฏิบัติ/เป็นจริงน้อยที่สุด

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

1) ศึกษา ค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินความคิดเห็นรูปแบบการบริหารสถานศึกษา หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อประมวลเป็นแนวคิดในการสร้างคำถาม

2) ศึกษาวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดในการวิจัย รวมทั้งกำหนดนิยามและขอบเขตของตัวแปรที่ศึกษา

3) ร่างแนวคำถามในแบบสอบถามตามโครงสร้างของวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ กำหนดประเด็นคำถามให้สอดคล้องกับนิยามตัวแปรที่ต้องการศึกษา และแนวคำถามด้านความเหมาะสมความเป็นไปได้ในการนำไปใช้จริง และความครอบคลุมของคำถาม

4) นำแนวคำถามที่สร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน (แสดงดังภาคผนวก ก) พิจารณาตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ โดยการวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of item Objective Congruence : IOC) เพื่อให้ความคิดเห็น โดยมีเกณฑ์ดังนี้

+ 1 แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นวัดได้ตรงกับจุดประสงค์ที่ใช้ในการศึกษา

0 ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นวัดได้ตรงกับวัตถุประสงค์ที่ใช้ในการศึกษา

- 1 แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นวัดได้ไม่ตรงกับวัตถุประสงค์ที่ใช้ในการศึกษา

จากนั้นทำการรวบรวมความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิแต่ละท่านในแต่ละข้อ แล้วทำการคำนวณหาค่า IOC (รายละเอียดแสดงดังภาคผนวก ข) โดยข้อคำถามใดที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ .50 จะทำการคัดเลือกเป็นแนวคำถามในแบบสอบถามพร้อมทั้งปรับปรุงแนวคำถามให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

5) ทำการรวบรวมคำถามเพื่อสร้างแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการวิจัย โดยมี คำถามทั้งสิ้น 40 ข้อ มีค่า IOC ระหว่าง 0.8 – 1.0

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1) ผู้วิจัยทำการนัดหมายวัน เวลาและสถานที่ คณะผู้บริหาร คณะครู และเครือข่ายผู้ปกครองนักเรียน เพื่อเก็บข้อมูล

2) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูล ตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่กำหนด จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มารวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีต่อรูปแบบการบริหารสถานศึกษาโดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนตากพิทยาคม

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้แบ่งข้อมูลที่ได้ออกเป็น 2 ส่วน ประกอบด้วยข้อมูลเชิงปริมาณ ซึ่งนำข้อมูลมารวบรวมและวิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยไว้ 5 ระดับดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.51-5.00	หมายถึง ระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.51-4.50	หมายถึง ระดับมาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.51-3.50	หมายถึง ระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.51-2.50	หมายถึง ระดับน้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.50	หมายถึง ระดับน้อยที่สุด

ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วนำเสนอโดยการพรรณนาวิเคราะห์

4.2 สถิติที่ใช้

1) ค่าเฉลี่ย (Mean :) โดยใช้สูตรดังนี้ (กาญจนา วัฒน, 2545 หน้า 106)

สูตรที่ใช้

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ \bar{X} แทนค่าเฉลี่ย

$\sum x$ แทนผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทนจำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

2) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.) โดยใช้สูตรดังนี้ (กาญจนา วัฒน, 2545 หน้า 112)

สูตรที่ใช้

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 $\sum x^2$ แทนผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
 $(\sum x)^2$ แทนผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
 N แทน จำนวนในกลุ่มตัวอย่าง